

Kurzusleírás (tematika)

Kurszus neve: Elméleti bázisú projektfejlesztés csoportmunkában. Művészeti akció/terve/k a Balaton-felvidéken és vonzásokörzetében				
A kurzus oktatója/i, elérhetősége(i): Antalóczy Tímea, PhD e-mail cím: antaloczy@mome.hu , Vendégoktató: Márta István, zeneszerző, fesztiválszervező				
Kód: M-AE-102	Tantervi hely: ES MA	Javasolt félév: 1-4	Kredit: 5	Tanóraszám:3 Egyéni hallgatói munkaóra: 114
Kapcsolt kódok:	Típus: szeminárium Helyszín: BASE/102 ill. külső helyszínek	Szab.vál-ként felvehető-e?	Szab.vál. esetén sajátos előfeltételek: -	
A kurzus kapcsolatai (előfeltételek, párhuzamosságok):				
A tantárgy célja , hogy a hallgatók konkrét, élő – a balatoni régió településein már működő vagy éppen tervezés alatt álló - művészeti projectekben való aktív részvétel során megismerjék a művészet- és designelmélet, illetve társadalomtudományi háttérterületeinek (szociológia, pszichológia, antropológia) jellegadó irányait, fogalmait és kutatási módszereit, és ezeket alkalmazni is tudják a saját szakterületükön. A kurzus során a tantermi szemináriumok mellett szükségeszerű egyéni, illetve csoportos félévközi, a régióban végzett terepmunka, közös szakmai bejárás, amelyet lehetőség szerint az órák tömbösítésével, előzetes és folyamatos egyeztetés mellett oldunk meg.				
Tanulási eredmények (fejlesztendő szakmai és általános kompetenciák): Tudás: 1. Tájékozott a művészet-, építészet- és designtörténet és -elmélet főbb módszereit és elméleteit illetően. 2. Alapvető ismeretekkel rendelkezik a design és művészetek főbb elméleteiről, alapelveiről, stíluskorszakairól és irányzatairól, fontosabb alkotásairól. Képesség: 1. Felismeri a design, a művészetek, média és építészet által felvetett és megoldott vagy megoldandó problémákat, reflektál azokra. 2. Értékeli a design- és művészeti koncepciókat. Attitűd: 1. Kritikai érzékkel viszonyul a design és a művészetek történeti, valamint kortárs alkotásaihoz, a különböző tervezői/alkotói gyakorlatokhoz és eredményekhez. Autonómia és felelősségvállalás: 1.Elfogadja és hitelesen közvetíti szakterületének társadalmi szerepét, értékeit.				
A kurzus keretében feldolgozandó témakörök, témák: <i>A Balaton- felvidék gazdasági, kulturális/művészeti adottságai</i> <i>Tematikus pályázatok. Veszprém 2023</i> <i>Kultúra – Művészet - Ökológia kapcsolata</i> <i>Helyi társadalmak vizsgálatának módszerei – résztvevő megfigyelés</i> <i>A Községi összefogás lehetőségei művészeti projecteken keresztül</i> <i>Helyi tradíciók és művészeti projectek</i> <i>Művészeti fesztiválok helye, szerepe a helyi közösségek életében</i>				
A tantárgy célja: <i>A Balaton-felvidék (és vonzásokörzetének) kulturális/művészeti életének vizsgálata, az ott működő vagy éppen tervezés alatt álló művészeti projectek elméleti és gyakorlati háttérének megismerése, lehetséges továbbgondolása. További általános cél a projektszemlélet kialakítása, a lehetséges projektmenedzseri feladatok áttekintése. A tantárgy megalapozza az ötletek megvalósításának, megvalósíthatóságának felméréséhez szükséges ismereteket, amiket a (3 fős) kiscsoportos munkában, a projektfeladat elvégzésével be is gyakorolhatnak a hallgatók. Az egyes témák köré épülő workshop alkalmak során előadások, órai feladatok, terepmunka, és hallgatói prezentációk váltakoznak. Az adott tájra/közösségre komponált elméleti/alkotói ötletek, a pályázati kiírásokban szereplő feltételekhez, témákhoz (az alábbiakban olvasható egyik példánknál – az ún. Eger-Víz Patakművészeti Őrség-nél - ma-radva a patak rehabilitációjához, a falvak lakóinak elképzeléseihez, a természeti vagy az épített környezethez) kapcsolódva valósuljanak meg. Legfőbb cél, hogy a hallgatók a régiók világát, szellemiségét, hagyományait alaposan megismerve készítsék el terveiket. A vizsgálódásunk egyik lehetséges területe az ún. „Eger-víz Patakművészeti Őrség” project (Kapolcsi Kulturális és Természetvédelmi Egylet, Márta István zeneszerző, fesztiváligazgató vezetésével), amely a Veszprém – Balaton 2023 project Ökológiai Programjához kapcsolódna. Az Eger-víz (Vázsonyi sód) 32 km hosszú, 14 települést összekötő élő-víz „kapocs”. A valahai folyó az elmúlt évtizedekben patakka „szelídült”; forrásai, mellékvizei sajnos megcsappantak, de a történelem, a valaha itt élő emberek emléke - és a mostani, ill. a jövő generáció - arra „kötelez”, hogy fokozottan figyeljünk a régió ezen természeti értékére.</i>				

Sokaknak sok mindent adott a víz; malmokat hajtott, szolgálta az állattartást, a növénytermesztést. Sok mindennek volt tanúja is: háborúnak, be- és eltelepülésnek, legendáknak, történeteknek, ünnepeknek, születésnek, halál-nak, árvizeknek. A még élő víz megőrzésének és megtartásának alapvető feltétele a környezettudatos gondolkodás segítése, amelyet több szálon „szolgálna ki” a tervezett projekt. Ezek közül az egyik legfontosabb a közösségi összefogás gondolata, amely a települési együttműködések katalizátora lehetne. Az EGER-VÍZ NAPJAI címmel, a vízzel összefüggő koncertek, land-art kiállítások, akciók, performance-k jöhetnek létre, a patak mellett. Nem mellékes cél lehet a patak melletti emberi, táji, természeti értékek felfedezése, megismerése, összegyűjtése „vártól váríg” - Nagyvázszytól Szigligetig és ezek kommunikációja hagyományos és új eszközökkel. Fontos a fiatal generáció megszólítása, aktív cselekvésre való készítetése, ökotudatos gondolkodásra szoktatása. A projekt hosszabb távú átgondolása: vízminőség megőrzés, hulladék és szennyezés kezelés, a projektben lévő szinergiák kihasználása, a biodiverzitás biztosítása, egy Eger patak menti natúrpark későbbi kialakítása, a szelíd turizmus fejlesztése, a helyi életminőség fejlesztése. Mindezen célok átgondolása mentén az Eger patak mentén található 14 település közül 6 település - Pula, Kapolcs, Taliándörögd, Monostorapáti, Díszel-Tapolca, Szigliget – lakosaival, illetve szakértőkkel, folytatott beszélgetések, a régiót jól ismerő és értő szakemberekkel (pl. Bojár Iván) folytatott konzultációk során az egyes projektcélok és a várt eredmények meghatározása, a megvalósításhoz szükséges (ez esetben leginkább szociológiai) módszertan elsajátítása, gyakorlása.

Hasonló alapelvek mentén a félév során – a meglévő és sikeresen működő balaton-felvidéki művészeti projektek mellett - betekinthetünk egy közeli, de a Bakonyi térséghez tartozó új és izgalmas projektbe is, Szegvári Péter c. egyetemi docens, területfejlesztési szakértő és Varga Andrea közösség-szervező, projectmenedzser közreműködésével. A Kriptongyár épülete Ajka épített örökségének a része, a csingeri városrész emblemikus eleme, karakteréből, a hozzátapadó történeti, történelmi vonatkozásokból adódóan megőrzendő érték. A helyi közösség által megfogalmazódott az igény az épület megtartására, felújítására, és új funkcióval történő megtöltésére. A hallgatók a helyi közösségek vezetői és képviselői, valamint a projektben dolgozó szakértők elképzeléseinek, javaslatainak megismerését követően közreműködhetnek a helyi szereplők és partnereik tudására alapozó kreatív iparágak adottságainak a feltárásában; a helyi adottságokra és lehetőségekre épített (üveg, porcelán és kerámia, fa és természetes anyagok, alumínium és bronz, valamint a fény) tér-forma kapcsolati és bemutató helyek alakításának a tervezésében, szakmai mentorálásában; a volt Kriptongyárban megvalósítandó művészeti projektek tervezésében és fejlesztésében ipari környezetben.

Részletes szakmai tematika/leírás/brief 13 hétre lebontva – ha szükségeszerű a vidéki terepmunka miatt, tömbösítve, de előzetesen egyeztetve minden hallgatóval!

1. A Balaton- felvidék gazdasági, kulturális/művészeti adottságai, vonzereje
2. Kultúra – Művészet - Ökológia kapcsolata. Veszprém 2023
3. A helyi társadalmak vizsgálatának módszerei – résztvevő megfigyelés
4. A Községi összefogás lehetőségei művészeti projekteken keresztül (például: Egervíz Patakművészeti őrseg)
5. Kripton Ház – Ajka – Helyi tradíciók továbbélése művészeti projektekben (Szegvári Péter, Varga Andrea)
6. Művészeti fesztiválok helye, szerepe a helyi közösségek életében (Világ Zsóka - Bondoró Fesztivál, Márta István – Kapolcska, Kocsi Csaba, Márvány Péter- Kapolcs)
7. Művészeti projektek, alkotók és közönségük
8. Land Art Kapolcs (Kovács Rózsa)
9. „51-es körzet” - Artpool Galéria (Klaniczay Júlia - Galántai György)
10. Nagy Káli Könyv (Bojár Iván – Darabos György)
11. Első magyar Látványtár (Gyökér Kinga - Vörösvári Ákos)
12. Hello Wood (Huszár András)
13. Projectötletek prezentálása

Tanulásszervezés/folyamatszervezés sajátosságai:

A hallgatók a kurzus során kiscsoportokban dolgoznak, azaz kutatnak, projectfeladatokat teljesítenek, amelyeket szóban prezentálnak előre egyeztetett időpontban. A féléves projectfeladat a csoportos tevékenység folyamatos dokumentálása (jegyzetek, fotók, videó), az eredmények (projectötletek) félév végi prezentálása, prezentáció leadása.

A tanulás környezete: online/tanterem és külső helyszínek

Értékelés Az értékelés szempontjai

- jelenlét (max. 3, lehetőség szerint előre bejelentett hiányzás lehetséges)
- aktív részvétel az órákon
- félév közti feladatok megvalósítása (tartalom) és a bemutatás módja
- év végi feladat megvalósítása (tartalom) és a bemutatás módja

Az érdemjegy kiszámítása

- aktív részvétel az órákon (30%)
- feladatok (30%)
- év végi feladat (40%)

Ajánlott irodalom:

- Antalóczy Tímea– Füstös László: VÖLGYBE ZÁRT MŰVÉSZET. A Művészetek Völgye a kulturális hatások és a látogatói vélemények tükrében. Budapest, 2002. Új Mandátum Kiadó (Völgykönyvek 1.)
- Babbie, E.: A TÁRSADALOMTUDOMÁNYI KUTATÁS GYAKORLATA. Budapest, 1998. Balassi Kiadó
- Bojár Iván – Darabos György: NAGY KÁLI KÖNYV. Budapest, 2016. Itthon van Otthon Szolgáltató Nkft.
- Burget Péter: A MŰVÉSZETEK VÖLGYE KOMMUNIKÁCIÓS FEJLŐDÉSTÖRTÉNETE. Budapest, 2002. Geomédia Szakkönyvek
- BOURDIEU, P. (1998): GAZDASÁGI TŐKE, KULTURÁLIS TŐKE, TÁRSADALMI TŐKE. In Lengyel Gy. – Szántó Z. (szerk.): Tőkefajták: A társadalmi és kulturális erőforrások szociológiája. Aula Kiadó, 155-177.
- Hudi József, Kapiller Imre, Ladányi István (szerk.) ELŐADÁSOK AZ EGER-VÖLGYE TELEPÜLÉSEINEK TÖRTÉNETÉBŐL. Kapolcs, 1996. A Hajnal István Kör történeti konferenciája Kapolcs, 1996. július 19-20. Kapolcs, 1996. (Csigakönyvek 2.)
- HUNYADI Zs. - INKEI P. – SZABÓ János Zoltán (2006) FESZTIVÁL-VILÁG. NKA kutatások 3., KulturPont Iroda
- JANOTA Orsolya - POZSÁR Péter - SZEMEREY Samu (2013): HELLO WOOD 1-5 Építészeti gyakorlatok. Booking Kiadó
- KUNDI Viktória (2012): FESZTIVÁLOK TÁRSADALMI ÉS KULTURÁLIS HATÁSAINAK MÉRÉSE: MÓDSZERTANI ÁTTEKINTÉS. E-CONOM
- Ladányi András: FALVAK A MŰVÉSZETEK VÖLGYÉBEN. Kapolcs, Monostorapáti, Öcs, Pula, Taliándörögd, Vigántpetend (Tájak-Korok-Múzeumok Kiskönyvtára 729. szám) 2006. Kapolcsi Kulturális és Természetvédelmi Egylet, Tájak-Korok-Múzeumok Egyesület
- Letenyei László: TELEPÜLÉSKUTATÁS. I-II. Budapest, 2005. L'Harmattan – Ráció Kiadó
- SZABÓ Janos Zoltán (2011): A FESZTIVÁLOK, MINT A MŰVELŐDÉS ÚJ FORMÁI. PhD Értekezés, Debrecen Egyetem, online
- SZABÓ János Zoltán (2014): A FESZTIVÁL JELENSÉG. Budapest: Typotex kiadó
- TÓTH G. P. szerk. (2011): KAPOLCSI UTILAPOK. Helytörténeti kalauz az idő stopposainak. Pécs: Alexandra - Kapolcsi Kulturális és Természetvédelmi Egylet (Csigakönyvek 6.)
- TÓTH G. P. (2002) A KÖZÖSSÉG. Egy fogalom megalkotása, kiteljesedése, széthullása és felszámolása. In: Közösség és identitás. Pócs Éva szerk., Bp., L Harmattan 9-33.

Egyéb információk: „A jelen kurzus, illetve az annak során végzett tevékenység az Egyetem 2021. szeptember 1-én hatályba lépett Szellemtulajdon-kezelési Szabályzat 6. § (1) bekezdésének hatálya alá esik, így a résztvevő hallgatók a Szabályzat 6. § (3) bekezdésének megfelelően szerződést kötnek az Egyetemmel többek között arról, hogy a kurzus során előállított szellemi alkotásaikkal kapcsolatos vagyoni jogok, felhasználási jogok átadásra kerülnek az Egyetem részére a hivatkozott szerződésben meghatározott feltételek szerint. Továbbá, a Hallgató a teljes kurzussal kapcsolatban teljeskörű titoktartásra kötelezett - különösen a kurzus tárgyával, a tevékenységgel és az elkészült alkotásokkal, munkákkal, egyéb eredményekkel, továbbá azok elkészítésének körülményeivel kapcsolatban - így azokról információt mással nem közölhet, nem publikálhat, nem hozhat nyilvánosságra, kivéve, ha a kurzus elvégzéséhez aláírt írásbeli szerződésben ettől eltérően rendelkeznek. Fentiek elfogadása a kurzus felvételének alapfeltétele. A „tárgyfelvétel” menüpont kiválasztásával a hallgató kijelenti, hogy tudomással bír ezekről a körülményekről és a vonatkozó szerződés megkötésében közreműködik. Szellemtulajdon-kezelési kérdésekkel kapcsolatban eligazítást adnak az IP Pont irodájának munkatársai az UP 415-ben vagy az ippont@mome.hu-n.”

Máshol/korábban szerzett tudás elismerése/ validációs elv:
részleges beszámítás/elismerés lehetséges

Tanórán kívüli konzultációs időpontok és helyszín: fogadóóra szerda 11.30 – 12.30 előre egyeztetve.

Kapcsolatfelvétel: az antaloczy@mome.hu vagy +36 20 973 0002, konzultáció előre egyeztetett időpontban.